

ПРЕС КЛИПИНГ

21. септембар 2011.

НАСЛОВИ

- Мењају закон због отпремнина;(стр.2)
- Цветковић: Имамо мере против кризе;(стр.3)
- Пензију примају пола века;(стр.5)
- Куповна моћ опала за трећину;(стр.6)
- Од дуга до стечаја;(стр.7)
- Параћин: Фабрика стакла дугује 140 милиона;(стр.8)
- ММФ објавио нову прогнозу привредног раста Србије и региона;(стр.9)
- Синдикалци оптужују директоре школа да крију број запослених;(стр.10)
- ММФ и закон о раду;(стр.12)
- На корак до отказа још 140.000 радника;(стр.13)
- (Не) мења се Закон о раду?;(стр.15)
- Нови власници оставили пустош;(стр.16)
- Повезан радни стаж за 103.000 радника;(стр.17)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:345949-Menjaju-zakon-zbog-otpremnina>

Мењају закон због отпремнина

Б. СТЈЕЉА

Новим прописима спречиће се дугогодишње злоупотребе међу прекобројним радницима. Закон о раду спречиће дуплу наплату

Пракса да радник узме отпремнину из једног државног предузећа, па се одмах запосли у другом, ускоро би могла бити укинута, баш као и одредба Закона о раду по којој отпремнине исплаћује само последњи послодавац. Послодавци, синдикалци и представници Владе ће зато у наредним недељама расправљати о овој теми, а своје закључке изнети на следећој седници Социокономског савета, заказаној за октобар.

- Идеја нам је да првенствено заштитимо буџет и спречимо да радници узимају отпремине код два послодавца - сматра Расим Љајић, министар рада и социјалне политике. - Ипак, да би се ово спречило, неопходно је прво изменити поједине одредбе Закона о раду.

Како објашњавају у овом министарству, узимање отпремнина по два основа није сасвим нелегално, али је потпуно неморално и мора се наћи механизам да се оваквој пракси стане на пут. И послодавцима је управо ова рупа у закону била разлог због којег су поднели иницијативу за његову измену. У Унији послодаваца Србије, међутим, сматрају да се у истом пакету мора променити и пракса по којој отпремнине плаћа само последњи послодавац. Они су предложили да сваког радника који напушта посао убудуће исплаћује његов актуелни послодавац, и то само за време проведено код њега.

Ово би довело и до лакшег запошљавања старијих радника од чега данас сви беже, управо из страха да ће их они сувише коштати чим постану вишак.

СТО ЕВРА ПО ГОДИНИ Према подацима Уније послодаваца Србије, држава својим службеницима које прогласи вишком, у просеку исплаћује отпремнине у вредности од 100 евра по години радног стажа. У Националној служби за запошљавање сабирају да је у прошлој години 15.690 радника из државних предузећа узело отпремнине уместо плата.

- Просечна отпремнина за десет година стажа послодавца у Србији кошта 152.557 динара, док за 20 година она износи око 267.200 динара. Након три деценије радног стажа послодавац ће

раднику у просеку исплатити 381.000 динара. А, у случају високообразовних вишкова, отпремнине су достигале милионске износе - рачунају у Унији и додају да је на бироу, управо из овог разлога, 170.000 незапослених старијих од 45 година.

НАЈБОГАТИЈИ ФУНКЦИОНЕРИ АЕРОДРОМА И "ЈАТА"

Медијским аферама због злоупотреба отпремнина "најбогатији" су били функционери Аеродрома "Никола Тесла" и "Јата".

* Радослав Томашевић је 2008. године прелазећи из "Јат технике" у Владу, на место помоћника министра за инфраструктуру узео 26.000 евра

* Слађана Булајић Јокић, бивша директорке Аеродрома и "Скијалишта", је (2009) за пола године у ова два предузећа наплатила 3,16 милиона динара отпремнина, а онда се запослила као директорка у Сава центру

* И Слађанин бивши шеф Небојша Недељковић наплатио је отпремнине на Аеродрому и у "Скијалиштима" 2007, узео је 1,6 милиона динара на Аеродрому, а 2008. године 47.000 евра у "Скијалиштима"

* Славица Тотих је своје радно место заменице директора ПИО Фонда 2010. године заменила за ново у Дирекцији за имовину, уз отпремнину од 20.000 евра. Након писања "Новости", остала је без новог радног места

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:345955-Cvetkovic-Imamo-mere-protiv-krize>

Цветковић: Имамо мере против кризе

Гордана БУЛАТОВИЋ

Председник Владе Србије говори за "Новости" о економским изазовима који прете Србији. У случају негативних ефеката заштитићемо стабилност. Подстицаји привреди биће за 2,8 милијарди динара већи

НЕМИНОВАН је утицај светских економских дешавања на Србију, као земљу отворене економије. Али, према мишљењу премијера Србије Мирка Цветковића, тешко је са сигурношћу рећи колико нас актуелни талас глобалних проблема може погодити.

- Влада Србије активно прати дешавања у светској економији, а посебно све оно што тренутно погађа земље са којима имамо интензивнију привредну сарадњу и регион - открива за "Новости" премијер Цветковић. - У случају да негативни ефекти светских дешавања запрете макроекономској стабилности наше земље, предузећемо све неопходне мере.

*** Зашто у актуелном ребалансу нема нових мера којим би се спречио утицај кризе?**

- Подстицаји привредних активности биће, након усвојеног ребаланса буџета, за 2,8 милијарди динара већи него до сада. За програм подршке привреди, преко Фонда за развој, обезбедили

смо додатних 650 милиона динара, а за субвенције приватним предузећима за реализацију директних страних инвестиција - додатних 800 милиона динара. Наменски кредити за подстицање производње и извоза биће стимулирани са допунских 450 милиона динара. С обзиром на то да су, у досадашњем периоду ове године, углавном потрошена средства намењена подстицају станоградње, кроз програм субвенционисаних стамбених кредита за ову намену биће доступно још 300 милиона динара, док ће за Транзициони фонд, основан за збрињавање оних који остају без посла, бити додатно издвојено преко 615 милиона динара.

*** Али, баш из Владе се може чути да су најзначајније уштеде остварене на капиталним издацима?**

- Најзначајније уштеде ће се, заиста, остварити на капиталним издацима, али због спорије реализације великог броја мањих пројеката. Поред тога, смањени су трошкови за камате по основу задуживања, али, опет, због ниже реализације у односу на план, као и код нето позајмица из буџета.

*** Шта ће се дешавати са великим инфраструктурним пројектима?**

- Ребаланс буџета не значи одлагања или одустајања од великих, инфраструктурних пројеката, као што су завршетак Коридора 10, изградња моста Земун-Борча, изградња станова на локацији некадашње касарне "Степа Степановић", или обилазнице око Београда.

ДОБАР СИГНАЛ ИНВЕСТИТОРИМА * Да ли је усвајањем ребаланса буџета испуњен и последњи услов за реализацију новог споразума са Међународним монетарним фондом?
- Верујем да ће усвајањем ребаланса бити омогућена реализација аранжмана са Међународним монетарним фондом, чиме ће се послати позитиван сигнал инвеститорима да Влада води одговорну економску политику и да ће и у наредном периоду обезбедити макроекономску стабилност земље.

*** Ипак, чини се да се ребалансом предвиђа готово искључиво испуњење социјалних обавеза државе?**

- Тачно је да је ребалансом потврђена социјална одговорност Владе, јер ће бити омогућено, законски регулисано, повећање плата и пензија за 14,7 милијарди динара, али и социјалних давања за 3,1 милијарду, што је у складу са новим Законом о социјалној заштити.

*** Обезбеђују ли се, ипак, нека средства која би омогућила нова запошљавања?**

- Одлучили смо да ребалансом не смањујемо средства намењена за активне мере запошљавања, као и субвенције за пољопривредну производњу.

*** Страна улагања у овој години су значајно испод очекивања. Има ли најава да би инвеститори могли да повећају ниво улагања?**

- У прошлој и овој години, реализован је или започет већи број инвестиција у приватном сектору. Тако ће, на пример, крајем године, као што је планирано, бити све спремно да започне производња 200.000 аутомобила у новој фабрици "Фијата" у Крагујевцу. Овако велики пројекат неће само допринети подизању технолошког нивоа, извозним перформансама и

конкурентности Србије, већ ће бити и важан сигнал за долазак других великих инвеститора у сектор индустрије, аграра, грађевинарства, телекомуникација и информационог друштва. Таквих најава већ има.

ДОЗВОЉЕН МИНУС ПО ПРАВИЛИМА

*** Многе је изненадила вест да сте се са ММФ договорили да Србија ову годину заврши са већим дефицитом од планираног. Да ли је то у складу са усвојеним фискалним правилима?**

- Ребалансом је предвиђен дефицит од 4,5 одсто бруто друштвеног производа на консолидованом нивоу, што је у складу са фискалним правилима. Иначе, закон предвиђа који су то разлози због којих је могуће повећати дефицит. У овом случају, спуштена је процена могућег раста бруто друштвеног производа на два одсто, а што је, аутоматски, умањило могуће приходе, а тиме и увећало дефицит.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:345947-Penziju-primaju-pola-veka>

Пензију примају пола века

Б. СТЈЕЉА

Чак 130 бивших радника прима пензијске чекове дуже од 50 година. Просечан старосни пензионер има 76 година и пензију прима 14,33 године

Већина српских радника - уколико би се ослонила на статистику Фонда ПИО, могла би да очекује да ће своју пензију "крцкати" око 15 година, али двојица су премашила овај просек чак четири пута. Тако се са рачуна Пензијског фонда Србије сваког месеца на адресе двојице пензионера новац шаље пуне 63 године! А у исплатној бази ове куће налази се и 128 бивших радника који су решење о пензионисању добили пре више од пола века.

- Рекордери у дужини пензијског стажа су двојица пензионера која су, из не баш срећних околности, на нашем списку још од 1948. године - кажу у Фонду ПИО. - Реч је о инвалидским пензионерима који су због болести имали мало радног стажа, па су морали да се пензионишу веома рано. С друге стране, у нашој евиденцији је и 128 некадашњих радника који пензију примају још од 1960. године, и то не само инвалидску већ и старосну.

Иначе, према последњим подацима Фонда ПИО, за све три категорије пензионера - запослене, самосталне делатнике и пољопривреднике - просечан старосни пензионер има 76 година и пензију прима 14,33 године.

РЕТКИ УМРУ,

А НЕ ДОЧЕКАЈУ КОВЕРТУ Догађа се и да осигураник поднесе захтев за пензионисање, али да не дочека решење. - То су, ипак, изузеци, па о њима и не водимо посебну евиденцију - каже Тимотијевићева. - До таквих примера најчешће долази када је реч о захтевима за инвалидску пензију, али се обично ради о томе да је узрок смрти обољење које и није предмет оцене радне способности.

- Најдуже пензију, ипак, примају жене и то инвалидски пензионери из категорије запослених. Њима чек на кућну адресу у просеку стиже 21 годину - објашњава Јелица Тимотијевић из Фонда ПИО.

У Дирекцији Фонда кажу да пензије исплаћују и онима који су већ прославили 110. рођендан. А, таквих је тачно 19.

- Седам мушкараца и седам жена примају старосну, док четири мушкарца и једна жена исте доби подижу инвалидске пензије - каже Тимотијевићева. - То су уједно и наши најстарији корисници.

У Одсеку за статистику Фонда ПИО додају и да од укупно 1,63 милиона пензионера, тачно 1.726 старосних и 470 инвалидских пензионера имају више од 90 година живота.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:345940-Kupovna-moc-opala-za-trecinu>

Куповна моћ опала за трећину

Д. МАРИНКОВИЋ - М. СПАСЕНОВ

За храну потребна једна и по зарада месечно, а за исте паре купујемо све мање намирница. Уље и шећер дупло скупљи, док су млеко и јогурт до 50 одсто више

ХРАНА је сада најмање за трећину скупља, него септембра прошле године, јер нема производа који у међувремену није променио цену. И крај се не назире. Већ наредних дана очекују се нови ценовници „тежи“ од два до 10 одсто за већину основних намирница.

Тако ће сухомеснате прерађевине појединих произвођача поскупети за десетак одсто, а толико ће цене „скочити“ и меса, рибе, млека, слаткиша, сокова, средстава за личну хигијену, кућне хемије ...

Статистика, међутим, каже да је куповна моћ становништва непромењена. За покриће просечне потрошачке корпе од 55.876 динара, треба издвојити готово плату и по, односно 1,43 просечних зарада, које износе 39.127 динара. Невоља је, међутим, у томе што је за многе и просечна плата недостижна, а највећи број грађана Србије ради за 20.000 или 25.000 динара.

Пуна потрошачка корпа, за већину потрошача - пусти је сан. Разлог је и то што је листа производа са новим, вишим ценама бесконачно дуга. Код појединих намирница на рафовима српских трговина, као што су јестиво уље и шећер цене су чак дуплиране. Док смо пре годину литар зејтина плаћали просечних 80-ак динара, сада износи око 145, мада у унутрашњости, у малим маркетима стаје и до 180. Литар млека и јогурта потрошачи сада плаћају од 30 до 50 одсто више него пре 12 месеци. Тако је цена са просечних 40 динара за литар белог напитка „отишла“ на најмање 65 динара.

ИЗНАД ПРОСЕКА ПЛАТЕ изнад просека из земље имају само запослени у четири града - Панчеву, Београду, Новом Саду и Крагујевцу. У свим градовима који се статистички прате,

просечна зарада покрила је минималну потрошачку корпу, а није била довољна за покриће просечне.

За око 20-ак динара по литру скупљи је јогурт, млеко за девет до 12 динара, а шунка 60 до чак 90 динара по килограму... Паковање кафе од 200 грама сада је прегурала 200, а посног кекса од килограма је са 120 поскупело у неколико наврата на чак 170 динара... Најјефтиније рибље конзерве сада су за око 10 динара скупље него у исто време прошле године, а сокови за 15.

- Како и даље највећи део примања одлази на куповину хране и плаћање месечних рачуна и не чуди што су нам пазари све скромнији - сматра Владана Хамовић, економиста. - Куповна моћ становништва је толико слаба да се сада купује само оно најосновније. Није ни чудо што је ситуација таква када је индустрија, односно производња на таквом нивоу, и нема ко да „повуче“ раст зарада, а тиме и стандард.

Високи удео зарада у покрићу хране, економисти објашњавају раскорак између плата и цена, јер готово да нема дана, а да нешто не поскупи.

СВЕ У ТАЊИР

ГРАЂАНИ за храну и пиће издвајају према званичним подацима, око 44 одсто својих примања. Истовремено становници Европе на те потребе троше око 15 до 25 одсто зараде. А код нас ни то није реалан податак, будући да важи једино за оне који имају просечну плату.

А како највећи број грађана Србије не зарађује ни 350 евра, већ једва нешто више од 20.000 динара, онда слободно можемо да кажемо да све што се заради потроши се за храну.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:345941-Od-duga-do-stecaja>

Од дуга до стечаја

С. Б.

Без решења за враћање милијарду евра старих обавеза привреди. Десет јавних предузећа привреди дугује 15,4 милијарде динара

УРЕДБА о ограничавању рокова плаћања дугова државе још увек чека на усаглашавање. Осим гаранције да ће јавни сектор убудуће обавезе измиривати у року од 60 дана, привреда од ње очекује и одговор када ће им на рачуне лећи годинама гомилана дуговања. Републичка и локална јавна предузећа и државне институције компанијама још нису исплатиле, како показују последње анализе, милијарду евра вредну робу и услуге и тренутно нико не види начин како да се обезбеди новац за њихово намирење.

Незванично, једна од идеја је да се заостала дуговања плате у три рате. Прва би стигла следеће године, а друге две - током 2013. године. Финансијска ситуација десет највећих јавних предузећа недвосмислено показује да она тај новац могу да обезбеде једино ако уведу ред у наплату. Њима, опет, највише дугују приватне фирме, али нису занемарљива ни кашњења грађана. А питање је како новац извући и од једних и од других.

Закључно са крајем јула десет највећих јавних предузећа имала су укупно 178 милијарди динара ненаплаћених потраживања. Грађани им дугују скоро 45 милијарди, а приватне фирме - 78,5 милијарди динара. Државна предузећа су накупила чак 48,7 милијарди динара дуга, а државни органи - 6,5 милијарди.

Истих десет јавних предузећа, с друге стране, дугује укупно 51 милијарду динара. Од тога привреди треба да плате 15,4 милијарде, а државним предузећима 4,2 милијарде. Највеће јавне компаније, међутим, убедљиво највише дугују - држави. Према њој нису испуниле обавезе вредне чак 31,3 милијарде динара.

У ланцу тако свако сваком дугује, а од предлога да обавезе „пребију“ - нема ништа. Како кажу надлежни, искуство других земаља показује да то није добро решење.

НАЈВЕЋИ ГУБИТАШИ

АНАЛИЗА пословања јавних предузећа показује да она чине скоро десет одсто губитка читаве српске привреде. Прошлу годину је 16 јавних предузећа завршило у укупном минусу од 28,6 милијарди динара. Далеко већи проблем је кумулативни губитак и у случају истих тих 16 републичких предузећа, он је достигао износ од 3,5 милијарди евра.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:345942-Paracin-Fabrika-stakla-duguje-140-miliona>

Параћин: Фабрика стакла дугује 140 милиона

М. Н. С

„Српска фабрика стакла“ тражи од општине Параћин да јој отпише дуг од 140 милиона динара. Челници општине, међутим, предложили су трампу као начин да се поравнају обавезе

ДОК чека новог власника, „Српска фабрика стакла“ затражила је од општине Параћин да јој отпише дуг од 140 милиона динара на име републичких прихода. Челници ове општине, међутим, предложили су трампу као начин да се поравнају ове обавезе.

Параћинска фабрика стакла ће ускоро отићи у руке бугарских бизнисмена, који, према договору са „Србија гасом“, у чијем саставу је пословала ова стаклара, имају обавезу да подмире трошкове коришћења гаса и уложе у фабрику 75 милиона евра. Све остале своје дугове стаклара мора да подмири.

- Параћин нема намеру да „Српској фабрици стакла“ отпише њене обавезе на име републичких прихода који припадају општини - каже Саша Пауновић, председник општине Параћин. - Предложили смо да нам у замену стаклара да фискултурну салу која није у функцији, као и садашњи дисконт који је три пута јефтинији од дуга. И очекујемо одговор.

Пауновић тврди да би предлог подмирења обавеза можда био другачији, али, с обзиром на то да ће „стаклара ускоро постати приватна, општина Параћин не жели да се одрекне имовине која је грађена углавном радничким парама, а потребна је граду“.

- Фискултурна дворана би се користила за јавне потребе града, а после реновирања, добила би првобитну намену и у њој бисмо организовали спортска такмичења и тренинге клубова фабрике и општине - рекао је Пауновић. - Са „стакларом“ смо се већ договорили око преузимања стадиона Борца, због дуга од 230 милиона динара које је фабрика дуговала за комуналне и друге локалне приходе.

У општини Параћин планирају да стадион са постојећом инфраструктуром, постане велелепни спортски центар који ће служити грађанима, спортистима, као и културним установама.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/278219/MMF-objavio-novu-prognozu-privrednog-rasta-Srbije-i-regiona>

ММФ објавио нову прогнозу привредног раста Србије и региона

Танјуг

ЊУЈОРК - Србија би у овој години требало да оствари привредни раст од два одсто, а у следећој три одсто, објавио је Међународни монетарни фонд у најновијој прогнози.

У извештају ММФ-а се такође наводи да ће стопа инфлације у Србији ове године износити 11,3 одсто, док ће у 2012. ипак бити значајно мања и успорити на четири одсто, објављено је на сајту Фонда.

Кад је реч о суседним земљама, ММФ за Хрватску прогнозира раст бруто домаћег производа (БДП) од тек 0,8 одсто 2011. и 1,8 одсто 2012. године, док би раст потрошачких цена требало да износи 3,2 односно 2,4 одсто.

За Македонију се очекује привредни раст од три одсто у овој и 3,7 одсто у следећој години, као и стопа инфлације од 4,4 односно два одсто. Истовремено, прогноза за Црну Гору указује на раст БДП-а од два одсто у 2011. и 3,5 одсто у 2012. години, као и инфлацију од 3,1 односно два одсто.

ММФ процењује да ће Босна и Херцеговина остварити привредни раст у овој години од 2,2 одсто и у следећој од три одсто, док би потрошачке цене истовремено требало да порасту за четири односно 2,5 одсто.

Прогноза је дата у склопу извештаја ММФ-а за читав европски регион у развоју, који обухвата 14 земаља.

У саопштењу ММФ-а истиче да "многе привреде централне и источне Европе остварују прилично снажан опоравак од дубоке рецесије у којој су биле", наводећи да се за тај регион прогнозира раст БДП-а од 4,3 одсто у 2011. или тек нешто мање у односу на лањских 4,5 одсто.

Ипак, раст ће 2012. успорити на 2,7 одсто, проценили су стручњаци Фонда, упозоравајући да би регион могли да угрозе проблеми еврозоне.

"Иако је директна трговинска и финансијска изложеност поменутих привреда дуговима периферних чланица еврозоне ограничена, ескалација дужничке кризе и проблема финансијског сектора кључних чланица би могла да угрози привредни раст централне и источне Европе, с обзиром на чврсте финансијске и економске везе та два дела "старог континента", наводи се у извештају.

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/Sindikanci-optuzuju-direktore-skola-da-kriju-broj-zaposlenih.sr.html>

Синдикалци оптужују директоре школа да крију број запослених

Министарству просвете и науке достављени подаци о злоупотребама и захтеви за смену више од 60 директора, чека се реакција надлежних

И док просветне власти проверавају утврђени вишак запослених, синдикати тврде да највећи проблем представља незаконито понашање појединих директора школа, који непријављивањем тачног броја технолошких вишкова, чувају места за запошљавање нових људи.

Подсетимо, према подацима Министарства просвете и науке, само 158 наставника је остало без часова, док 2.682 нема пун фонд часова. Школе су исказале потребу за ангажовање 2.630 наставника са делимичном нормом и за запошљавање 1.151 наставника са пуним фондом часова.

Да проблем заиста постоји, признао је и сам министар просвете и науке др Жарко Обрадовић, који је рекао да је могуће да ће овај број бити далеко мањи када се провере сви подаци.

– Пажљиво ћемо да проверимо сваки од тих захтева, да не би било злоупотреба. Нисмо сигурни ни да је овај број од 1.151 сасвим тачан. Морамо да проверимо да ли, рецимо, директори негде чувају неко место за себе – рекао је Обрадовић.

Слободан Брајковић, председник Синдиката радника у просвети Србије истиче да су сви подаци о незаконитом понашању директора до којих је дошао његов синдикат прослеђени Министарству просвете и науке, али да ниједан директор због тога није смењен.

– Када министарство не би сарађивало са директорима који крију радна места, онда не би био ниједан технолошки вишак. Ти директори не носе никакве последице, иако ми настављамо да их пријављујемо, а са друге стране нови људи улазе у наставни процес и тако је држава двоструко оштећена, јер плату прима и технолошки вишак и нови запослени. Они та места чувају за неке везе, родбинске, министарске, за паре – јавна тајна је да једно место у образовању кошта од три до пет хиљада евра. Слободно то напишите – тврди Брајковић.

На наше питање да ли су пријавили неке конкретне случајеве министарству, Брајковић одговара да је само он пријавио пет-шест случајева, али да то није посао синдиката, већ да то треба да истражи неко други.

„Министар мора такве директоре одмах да смени, а не да се налаже решењем да се у року од 30 дана отклоне неправилности”, каже Брајковић.

Председник Уније синдиката просветних радника Србије Драган Матијевић је недавно изјавио да је Унија Министарству просвете предала око 56 досијеа о незаконитом или некоректном раду директора школа у Србији (Београд, Ниш, Жабалњ...) који су примили нове људе у образовни систем, а прескакали су оне који су технолошки вишак.

Упитан како директор може да чува радно место за себе, специјалиста педагогије Слободан Малушић, директор основне школе „Ђура Даничић”, каже да по закону први човек школе може да чува своје некадашње радно место само у једном мандату и да за то време, на пример на месту наставника српског језика, запосли колегу који ће бити на тој позицији четири године.

– Мени је ово други мандат, остало ми је још две године и ја ћу након тога у пензију. Уколико директор не одлази у пензију, мора да конкурише поново за то место или за место наставника, односно у мом случају педагога – објашњава Малушић.

Он каже и да супротно увреженом мишљењу, директорска фотеља уопште није тако пожељна, јер „сте осим великих обавеза и под сталном тензијом шта ће бити у другом мандату”.

– Директорска плата је око 50.000, односно само 16 одсто већа од плате наставника, а доноси јако много обавеза и одговорности, зато већина и зазире од ове позиције. На страну што се у просвети и законима дешавају промене тако брзо да директори не стигну ни да их примене у пракси – каже наш саговорник и додаје да је чест случај да се после деценију и више директоровања наставник удаљи од праксе, што такође може бити погубно по његов рад.

Сандра Гуцијан

ММФ и закон о раду

Зашто се упорно користи еуфемизам флексибилност радних односа

После петооктобарских промена, у складу са новом економском политиком, приступило се успостављању нових *равнотежних односа између рада и капитала* како би се обезбедила *флексибилност радних односа* и повећала међународна конкурентност српске привреде, те подстакао привредни раст и запошљавање. Због тога је један од првих реформских закона нове власти био Закон о раду којим су била знатно редукована дотадашња права запослених. У орвеловском новомовору за смањење права из радних односа користи се еуфемизам *флексибилност радних односа* који иде на штету запослених (рада), а у корист послодаваца (капитала). Резултати тога су очигледни. Запослени су обесправљенији него икада у новијој историји, а српска привреда је у очајном стању (индустријска производња у 2010. години је за 11,4 одсто мања него у 1998, у време економских санкција), а број запослених се у последњих десет година смањило за 350.000.

И поред тога, Србија и даље иде истим путем, па је (како то пише „Политика”, 15. септембра 2011) Министарство рада и социјалне политике члановима Социјално-економског савета доставило предлог измена Закона о раду који садржи, по речима ресорног министра, две кључне измене. *Прва доноси промене када је реч о радном односу на одређено време. ММФ је инсистирао на томе да се рад на одређено време са максималних годину дана повећа на три године. Они сматрају да би то подстакло запошљавање. Друга измена, која се односи на исплату отпремнине* (послодавац раднику који одлази из предузећа исплаћује отпремнину само за период који је провео у тој фирми, а не за цео радни стаж), *такође би, по оцени званичника ММФ-а, требало да мотивише послодавце да запошљавају нове људе.* Како каже ресорни министар, *ММФ је инсистирао* (не предложио, препоручио или саветовао него управо инсистирао) на овим изменама и представници владе су се на то обавезали у Меморандуму који су потписале са ММФ-ом.

После петооктобарских промена, управо под утицајем ММФ-а, нове власти су прихватиле неолиберални програм економских промена који је водио ка брзом урушавању ионако слабашице српске привреде. ММФ је то систематски радио у Србији, као и у свим другим земљама где му је владајућа номенклатура омогућила да пресудно утиче на дефинисање модела привређивања и вођење економске политике. Тако је Србији наметнут модел привређивања, који је по својим карактеристикама атипичан – заснива се на (рас)продаји имовине, задуживању, увозу и потрошњи, што је неминовно државу водило у дужничко ропство, а њене грађане у сиромаштво. Оваквим моделом је Србију (као и већину постсоцијалистичких земаља) требало лишити власништва над ресурсима којима располаже и довести је у такву дужничку зависност да буде беспоговорни послушник моћних и богатих, а овај простор је третиран, пре свега, као тржиште за производе и банкарске услуге западних земаља.

У последњој деценији кроз приватизацију смо – уместо најављиваних највећих светских компанија (стратешких партнера) које ће да уведу светске принципе пословања, уложе знатна средства у инвестиције и финансирање социјалних програма – добили углавном домаће

„контровверзне” бизнисмене и белосветске спекуланте, који су кроз приватизацију „опрали” новац, „очерупали” предузећа, а раднике пустили. Спољни дуг је у истом периоду са шест милијарди (наслеђен и умањен за отпис) порастао на 34 милијарде долара, те је Србија потпала под старатељство ММФ-а. Србија је забележила девизни прилив од преко 35 милијарди долара само по основу приватизационих прихода и нових задуживања у иностранству; приближно исти износ забележен је и по основу девизних дознака (грађана) из иностранства. Тај огроман прилив средстава (преко 70 милијарди долара) који је Србија имала у последњој деценији је углавном, уместо у развој привреде, отишао у текућу потрошњу.

Целу претходну деценију ММФ је предлагао (тачније, натурао) и својски подржавао погрешну економску политику. У исто време, владајућа номенклатура, те неолиберални академски економисти и медијски аналитичари, нам упорно представљају ММФ као спаситеља и заштитника наших интереса. Проблем, ипак, није у ММФ-у јер се он одлично стара о интересима оних (светска олигархија и крупни капитал) које заступа, него у нама који, по ко зна који пут, стајемо на исте грабуље и верујемо да нас оне неће поново лупити по глави.

**Редовни професор универзитета*

Јован Б. Душанић

<http://www.dnevnik.rs/node/44494>

На корак до отказа још 140.000 радника

– У Србији су тренутно блокирани рачуни 22.000 предузећа, са 140.000 запослених, који ће вероватно остати без посла јер је у тим фирмама немогуће спровести стечај

– потврдио је јуче за „Дневник” потпредседник Асоцијације малих и средњих предузећа Милан Кнежевић.

Он је поручио да је незапосленост системски проблем и да се такав приступ мора имати и у решавању тог проблема.

– Наш проблем је у томе што се не решавају узроци незапослености, а спроводе се и ад хок мере, попут кредита за почетнике који не дају никакве ефекте – упозорио је Кнежевић.

Он је указао на то да је, због свих тих околности, уверен у то да ће стопа незапослености у Србији расти, истичући да је од 1991. изгубљено 920.000 радних места, од чега око 580.000 у реалном сектору. С друге стране, у јавном сектору број запослених се није смањивао, већ се стално повећавао, што указује на одсуство структурних реформи.

– Ту треба додати и неуређено судство, где има 136.000 извршних пресуда које нису спроведене

– додао је Кнежевић.

Он је критиковао начин рада Националне службе за запошљавање, истичући да је погрешна теза да НСЗ запошљава људе, већ да то једино може да чини уређени пословни амбијент који представља довољну мотивацију привредницима за запошљавање.

Потпредседница Привредне коморе Србије Видосава Џагић указала је јуче на то да је ради повећања броја запослених неопходно смањити пореска оптерећења привредника, као и

непореска давања. Порези и доприноси на зараде су једно од оптерећења привредника, подсетила је она, постављајући питање зашто се није ушло у пореску реформу када су привредници прошле године „и те како” подржали бившу министарку финансија Диану Драгутиновић за спровођење пореске реформе.

– Решавањем дела по дела питања пореске политике, имаћемо половичне резултате – поручила је Видосава Џагић са скупа „Зашто нас је толико незапослених?”

Она је нагласила да је потребна пореска реформа која је свеобухватна и која ће омогућити да пореска захватања буду сразмерна економској снази пореских обвезника. Такође, нагласила је, у пракси су присутна висока парафискална оптерећења, па тако сваки дан из појединих прописа испливавају нове таксе и накнаде који су додатни терет послодавцима.

Она је упозорила на то да се продуктивност као и удео индустрије у укупно оствареном бруто домаћем производу земље из године у годину смањује.

Потенцијал привреде сведен је на ниво појединачних компанија, док већина води битку за опстанак и одржавање ликвидности, услед новог таласа економске кризе, пада извозне тражње, али и неопходности да се враћају раније узети кредити. Она је подсетила на то да послодавци у први мах, када је криза дошла, нису реаговали отпуштањем запослених, али да су у условима кад криза траје и мултипликује се, с ефектима домаће кризе више година, свели на једини избор који им је преостао, а то је отпушање запослених.

Потпредседница ПКС-а је указала на то да су инвестиције кључне за ново запошљавање, али да њих не можемо очекивати из потенцијала домаће привреде.

– Потенцијал постојеће привреде сведен је на ниво појединачних компанија. Нема нето обртног капитала, извори финансирања и цена капитала су неприхватљиви. Не можете се задужити дугорочно на десет и више година – нагласила је Видосава Џагић, и додала да су цене капитала у Србији међу највишим у Европи и да се крећу између 17 и 23 посто.

Она је указала и на то да је хитно потребна промена радног законодавства, и да су на томе инсистирале све водеће пословне асоцијације у земљи, као и да је важно спровести реформу инспекцијских служби.

– Нама су инспекцијске контроле индиректни трошак, казне су високе, присутна је корупција, па се тако једни стално контролишу, а то су углавном они који своје обавезе измирују на време, док други, које те обавезе не измирују, нису под лупом инспекцијског надзора – поручила је Видосава Џагић. Д. У.

Старт-ап преваре

– Ми уводимо бесконачан број импровизација. Око 80 одсто кредита за почетнике (старт-ап) не дају никакве финансијске ефекте. Није запослени радник решење бизниса. Решење је да он дугорочно ради у профитабилној фирми, која ће се дугорочно бринути о њему – нагласио је Милан Кнежевић, и указао на то да никада нису анализирани ефекти тих мера.

Он је као пример навео град Краљево где ће од 86 старт-ап кредита 46 бити кривично процесуирано.

– Дешавало се да корисници тих кредита доставе фактуру за куповину неке машине, а онда та машина која није ни купљена буде гаранција за повлачање кредита, који касније никада не буде враћен – рекао је Кнежевић.

Наглашавајући да се већ два пута продужава почетак отплате тих кредита, он је додао да је уверен у то да се то ради да се не би испоставило да они нису дали резултате. Кнежевић је критиковао и кредите за ликвидност, и навео да је за три године пласирано 2,8 милијарде евра, при чему се привреда везала за ликвидност која је 'почивала' на новом задуживању.

(Не) мења се Закон о раду?

"До краја октобра сви социјални партнери треба да изнесу предлоге за измене и допуне кључног Закона о раду, о чему је било речи током недавне посете делегације Међународног монетарног фонда (ММФ) Србији," истакао је јуче министар рада и социјалне политике Расим Љајић. Након седнице Социјално-економског савета, Љајић је новинарима изјавио како "Србија нема обавезу да по сваку цену мења овај правни документ, а промене ће да уследе и могуће су само уколико буде постигнута сагласност свих социјалних партнера". "На наредној седници Социјално-економског савета требало би да се размотре дати предлози и сугестије и уколико се усагласе ставови синдиката, послодаваца и Владе, измене ЗОР-а треба да иду у даљу редовну процедуру усвајања, додао је Љајић. "ММФ није тражио укидање отпремнина, већ спречавање могућности да се оне исплаћују по два основа. Отпремнине остају стечено право радника. Једна од предвиђених одредби односи се на рад на одређено време, а уместо трајања до годину дана како је сада регулисано, био би продужен до максимално три године, предложили су представници ММФ-а, рекао је Љајић. За сада не постоји сагласност социјалних партнера у оквиру СЕС-а, репрезентативни Савез синдиката и Уједињени грански синдикат Независност су против "продужавања" рада на одређено време, уз процену да је преко 300.000 радника у том неизвесном радном статусу, док из Уније послодаваца захтевају ограничавање права радника и принципијелно подржавају ставова ММФ-а. Д. С. (страна Економија и политика)

Svaka treća privatizacija u niškom kraju neslavno se završila

Novi vlasnici ostavili pustoš

Od 2002. godine do danas potpisana 122 ugovora o prodaji firmi, a poništeno njih 41

Biljana Ljubisavljević

Niš

Neplaćanje rata, neinvestiranje, nepoštovanje socijalnog programa i razne nepravilnosti u poslovanju, najčešći su razlozi zbog kojih je Agencija za privatizaciju proteklih godina raskidala ugovore o prodaji firmi na području Nišavskog okruga. Podaci govore da je svaki treći kupac u ovom delu zemlje procenio svoje mogućnosti ili olako prihvatio nove obaveze. Prema evidenciji Agencije za privatizaciju, od 2002. godine do danas potpisana su 122 ugovora o prodaji firmi, a poništeno je njih 41. Pritom je ubedljivo najviše ugovora raskinuto tokom 2010. godine - 13, u godini pre te raskinuto je sedam, a u periodu pre toga u proseku je raskidano tri do pet ugovora godišnje. Nemali broj firmi u kojima je privatizacija poništena i dalje čeka novog vlasnika. Takva je situacija u poznatim i nekada veoma uspešnim niškim firmama „Građevinaru“, „Lokomotivi“, i „Vagonki“, a ono što je zajedničko svima njima je da je broj zaposlenih za vreme trajanja kupoprodajnog ugovora, ali i nakon otpočinjanja procesa restrukturiranja drastično smanjen. U Gradskom veću Saveza samostalnih sindikata Niša ističu da

I u „Vagonki“ broj zaposlenih drastično pao od početka privatizacije i restrukturiranja

je jedna od najgorih posledica privatizacije smanjenje broja zaposlenih u niškoj privredi na svega pet hiljada. Predsednik Gradskog veća SSS Niša Miodrag Randelović kaže da je privatizacija u Nišu ostavila pravu pustoš i da grad ne može da se pohvali ni jednom jedinom dobrom prodajom. „Ne smatramo dobrom privatizacijom ni prodaju Duvanske industrije Niš, ma koliko para se od nje slilo u državnu kasu, jer je ranije u toj

firmi radilo preko dve hiljade ljudi, a sada 500. Elektronska industrija je posebna priča, ona je sa 18.000 ljudi spala na svega stotinak. Broj zaposlenih je bitno smanjen i u 'Nisalu' i u fabrikama u Mašinskoj industriji. Nakon privatizacije više ne postoje brojne firme, poput 'Poljoprometa' i 'Đuke Đinić', a mnoge firme postoje još samo na papiru pošto su ih novi vlasnici potpuno upropastili. Preduzeća su kupovali ljudi sa sumnjivim

kapitalom, kupovali su ih oni koji ne znaju da rade, i zato sada imamo 36.000 nezaposlenih na evidenciji niške filijale NZS i sve veći broj korisnika narodnih kuhinja“, istakao je Randelović.

On je naglasio da „ni lokalna vlast u Nišu kao ni republička vlast nemaju strategiju razvoja, niti znaju šta da učine sa velikim brojem poslovnih hala i zgrada koje već godinama zvrže prazne i predstavljaju pravo ru-

glo“. Država, rekao je Randelović, nema čak ni ideju šta da čini sa firmama u kojima je pokrenula postupak restrukturiranja, te da je stanje u njima veoma teško.

Profesor niškog Ekonomskog fakulteta Zoran Arandelović istakao je na nedavnom skupu ekonomista da su neuspešnim privatizacijama posebno pogođene male opštine i nerazvijena područja. „Nerazvijene opštine nisu imale mnogo toga da privatizuju, a ono što su privatizovale učinile su to za male pare, i najveći broj takvih privatizacija je neuspešno. Tipičan primer je 'Džervin' iz Knjaževca. Nakon privatizacije je u nepovrat otišlo dve hiljade hektara vinograda, upravna zgrada i najveća hladnjača u Srbiji. Na žalost, takvih primera u Srbiji je mnogo, a onaj ko vrši vlast odgovoran je što prodaje imovinu građana i države ljudima koji se moderno zovu tajkuni, a u mom prevodu su oni hoštaplari. Što je najgore, kako se koja vlast promeni, posle nekog vremena ne zna se uopšte šta se dešavalo sa prethodnim privatizacijama“, naglasio je Arandelović.

On je upozorio da svojinska transformacija, kao najvažniji deo tranzicije, ne može da se radi po sistemu „podli, stani“, odnosno privatizuj pa vrati u prvobitno stanje. Prema rečima Arandelovića, 60 odsto privatizovanih firmi vraćeno je u državno ili društveno vlasništvo, a time se gubi i vreme i novac jer u međuvremenu firme ostanu bez tržišta a radnici bez posla.

Za prodaju 71 firma

Na listi neprodanih preduzeća kojom raspolaže Agencija za privatizaciju, nalazi se trenutno i 71 firma sa područja Nišavskog okruga. Procenjuje se da za dobar deo njih kupci neće biti pronađeni jer imaju malu imovinu, a velika dugovanja.

Повезан радни стаж за око 103.000 радника

Министар рада и социјалне политике Расим Љајић рекао је да је до сада повезан радни стаж за око 103.000 радника, за шта је утрошено 6,4 милијарде динара, и оценио да се примена споразума у тој области, уз све тешкоће, одвија сасвим задовољавајућим темпом и динамиком. „На крају године ћемо врло јасно изаћи са процентом испуњености онога што стоји у том споразуму”, рекао је Љајић, додавши да је реч о социјално одговорној мери која је из нужде примењена јер послодавци у минулом периоду нису уплаћивали стаж.

Неки од договорених циљева у том споразуму усвојеном пре неколико месеци, како је речено, били су повезивање стажа за 100.000 радника, минимална зарада од 17.750 динара и контрола раста цена основних животних намирница.

Љајић је најавио да је у припреми нова мера којом ће се спречити да неко исплаћује нето зараду без уплаћених пореза и доприноса, како се не би сваке две или три године примењивала иста мера на начин на који је то учињено већ два пута у протеклих 10 година.

И до сада је у закону постојало решење да је обавеза послодавца да уплаћује и нето зараду и порезе и доприносе, а сада ће бити пронађени јасни механизми и предвиђене санкције за оне који то не чине, најавио је Љајић.

Упитан о незадовољству синдикалаца што није ефикасно контролисан раст цена основних животних намирница, Љајић је одговорио да та примедба апсолутно стоји, јер је евидентно да су порасле цене основних животних намирница, због чега је влада у најмање два наврата интервенисала убацивањем на тржиште уља и шећера из робних резерви.

Танјуг